

ΜΠΑΜΠΑΛΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Η ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Γεώργιος Ν. Μπάμπαλος

- Δικηγόρος -

Ιφιγενείας & Μενελάου 62, Ηράκλειο Αττικής

210 27 54761 & 69 34045091

giorgosbabalos@hotmail.com

<https://babalos.gr/>

Έννομη Προστασία στις Δημόσιες Συμβάσεις - Έννοια & Ρόλος

- ▶ Θεμελιώδης μηχανισμός αποτροπής αυθαιρεσίας & αποκατάστασης νομιμότητας
- ▶ Εφαρμόζεται από τη διακήρυξη έως την κατακύρωση
- ▶ Ενεργοποιείται σε δύο στάδια:
 - ο Διοικητικό (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.)
 - ο Δικαστικό (Διοικητικά δικαστήρια)
- ▶ Απαραίτητη η ύπαρξη έννομου συμφέροντος
- ▶ Η αδράνεια οδηγεί σε απώλεια δικαιωμάτων

1^ο Στάδιο έννομης προστασίας ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

- ▶ Προδικαστική προσφυγή = υποχρεωτικό πρώτο βήμα
- ▶ Ασκείται κατά πράξεων ή παραλείψεων αναθέτουσας αρχής
- ▶ Στόχος: συμμόρφωση χωρίς ανάγκη δικαστικής προσφυγής
- ▶ Πρώτο φίλτρο ελέγχου νομιμότητας
- ▶ Δεν επιλύει την ουσία του διαγωνισμού, ελέγχει τη νομιμότητα

Η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. & Η προδικαστική προσφυγή: Ο πυλώνας της διοικητικής έννομης προστασίας

- ▶ Ανεξάρτητη Αρχή - αποκλειστική αρμοδιότητα στο προσυμβατικό στάδιο
- ▶ Εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις
- ▶ Παρεμβάλλονται και τρίτοι οικονομικοί φορείς (με περιορισμούς)
- ▶ Αμφισβητείται η ουδετερότητα λόγω συμμετοχής ως διάδικος
- ▶ Στηρίζεται στις αρχές της αντιμωλίας και της ισότητας όπλων

Προσβαλλόμενες Πράξεις & Προθεσμίες: Το πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής

Προσβάλλονται μόνο εκτελεστές πράξεις (π.χ. κατακύρωση, ματαίωση), ήτοι εκείνες που παράγουν έννομα αποτελέσματα

- ▶ Ενδεικτικά προσβάλλονται όροι διακήρυξης & παραλείψεις & διευκρινίσεις & ματαίωση κλπ
- ▶ Προθεσμίες:
 - ο 10 ή 15 ημέρες ανά περίπτωση {ανάλογα με τον τρόπο που κοινοποιήθηκε η πράξη}
 - ο Αν πρόκειται για προσβολή όρων της διακήρυξης η πλήρης γνώση τεκμαίρεται μετά τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ
- ▶ Εκπρόθεσμη προσφυγή = απαράδεκτη, όσο βάσιμη και αν είναι

Διαδικασία & Όρια της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.

- ▶ Η Αρχή δεν υποκαθιστά τη διοίκηση - μόνο ακύρωση & αναπομπή
- ▶ Ελέγχει νομιμότητα & αιτιολόγηση, όχι σκοπιμότητα
- ▶ Δυνατότητα άρνησης εφαρμογής εθνικών διατάξεων αντίθετων με το ενωσιακό δίκαιο -> ενίσχυση ευρωπαϊκού ελέγχου νομιμότητας
- ▶ Παράλειψη κρίσης σε λόγο προσφυγής = νομικό σφάλμα
- ▶ Υπέρβαση εξουσίας α) όταν αποφαίνεται επί πράξεων που δεν έχουν εκτελεστό χαρακτήρα & β) προβαίνει σε κρίσεις πέραν των ορίων της προσφυγής
- ▶ Απόφαση εντός 20 ημερών ή θεωρείται απορριπτική

Αυτόματη Αναστολή & Προσωρινή Προστασία

- ▶ Ενεργοποίηση αυτόματης αναστολής με την κατακύρωση
- ▶ Αναστολή έως λήξη προθεσμίας ή απόφασης Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.
- ▶ Εξαιρέσεις από την αυτόματη αναστολή: χωρίς προκήρυξη, μία προσφορά, συμφωνίες-πλαίσιο
- ▶ Δυνατότητα προσωρινών μέτρων από Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. σε επείγουσες περιπτώσεις ιδίως όταν υπάρχει κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης - αρκεί η προσφυγή να μην είναι προδήλως απαράδεκτη ή αβάσιμη
- ▶ Κρίσιμος μηχανισμός προληπτικού ελέγχου

Κήρυξη Ανίσχυρης Σύμβασης

- ▶ Δυνατότητα ακύρωσης ακόμα και μετά τη σύναψη σύμβασης
- ▶ Προϋποθέσεις: α) απουσία δημοσίευσης β) καταστρατήγηση αυτόματης αναστολής γ) παράτυπη εφαρμογή συμφωνιών πλαισίων
- ▶ Η ακυρότητα έχει αναδρομική ισχύ (περιορίζεται στο ανεκτέλεστο μέρος της σύμβασης)
- ▶ Επιβολή προστίμου έως 10% της αξίας

2^ο Στάδιο έννομης προστασίας ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

- ▶ Ενεργοποιείται όταν:
 - ο Η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. δεν αποκαθιστά τη νομιμότητα
 - ο Η διοίκηση δεν συμμορφώνεται
- ▶ Προσφυγή = ενιαία αίτηση αναστολής και ακύρωσης
- ▶ Ασφυκτικές προθεσμίες - στόχος: απόφαση πριν την υπογραφή

Το Ενιαίο Ένδικο Βοήθημα (Ν. 4782/2021)

- ▶ Ενσωματώνει αναστολή & ακύρωση σε ένα δικόγραφο
- ▶ Ασκείται εντός 10 ημερών από την κοινοποίηση
- ▶ Δικαίωμα: συμμετέχοντες που υπέστησαν ζημία
- ▶ Προϋποθέτει έννομο συμφέρον & αιτιώδη συνάφεια
- ▶ Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. συμμετέχει παθητικά

Δικαστική Απόφαση & Διοικητική Συμμόρφωση

- ▶ Προσβολή μόνο εκτελεστών πράξεων με νέα έννομα αποτελέσματα
- ▶ Αρμόδια:
 - ο Διοικητικά εφετεία
 - ο ΣτΕ (για υψηλού προϋπολογισμού συμβάσεις)
- ▶ Αυστηρό χρονοδιάγραμμα:
 - ο Συζήτηση εντός 60 ημερών από την κατάθεση
 - ο Απόφαση εντός 15 ημερών από τη συζήτηση

Προσωρινή Δικαστική Προστασία

- ▶ Η κατάθεση επιφέρει 15ήμερη αυτόματη αναστολή
- ▶ Δυνατότητα προσωρινής διαταγής (υπέρ ή κατά της αναστολής) σε περιπτώσεις άμεσης ή ανεπανόρθωτης βλάβης
- ▶ Επιπλέον εγγύηση ενάντια στα τετελεσμένα
- ▶ Συνδυασμός μέτρων: ισορροπημένη & αποτελεσματική προστασία

Αγωγή Αποζημίωσης

- ▶ Ενδικοφανής/δικαστική αποτυχία μπορεί να οδηγήσει σε αποζημίωση
- ▶ Αντικειμενική ευθύνη του Δημοσίου {δεν απαιτείται δόλος ή αμέλεια}
- ▶ Αρκεί:
 - ο Παρανομία
 - ο Ζημία
 - ο Αιτιώδης σύνδεσμος
- ▶ Πιθανολόγηση ζημίας – όχι μαθηματική ακρίβεια
- ▶ Προηγούμενη ακύρωση συνήθως απαιτείται, εκτός εάν για λόγους δημοσίου συμφέροντος διαπιστώνεται παρανομία χωρίς ακύρωση

Επίλογος - Έννομη Προστασία ο πυρήνας της δικαιοκρατικής εγγύησης

- ▶ Η έννομη προστασία: εγγύηση ισότιμης πρόσβασης & νομιμότητας
- ▶ Το ερώτημα: είναι λειτουργική, προσβάσιμη, αποτελεσματική;
- ▶ Απαιτείται:
 - ο Ορθή εφαρμογή
 - ο Μεγαλύτερη επαγρύπνηση
 - ο Συνεργασία διοίκησης - νομικών - αγοράς
- ▶ Όχι απλώς τυπική διαδικασία, αλλά εγγύηση εμπιστοσύνης

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!